

Lastbilstrafik 2019

43 miljoner

varutransporter genomfördes, varav
99 % i inrikestrafiken.

449 miljoner

ton gods fraktades, varav
99 % i inrikestrafiken.

3,1 miljarder

kilometer kördes, varav
94 % i inrikestrafiken.

85 %

av inrikes transporter genomfördes i
yrkesmässig trafik, övriga i så kallad
firmabilstrafik.

74 %

av godset lastas och lossas inom
samma län.

9 miljoner

ton farligt gods fraktades på lastbil
inom Sverige.

Statistikens omfattning

Statistiken om lastbilstrafiken baseras på en EU-reglerad enkätundersökning riktad till cirka 12 000 svenskregistrerade lastbilar varje år som transporterar varor på väg och som har en maxilastvikt på minst 3,5 ton. Totalt finns det knappt 75 000 svenskregistrerade lastbilar av denna typ i trafik idag. Fokus i statistiken är på uppgifter om antal lastbilstransporter, antal körda kilometer, lastad godsmängd och transportarbetets omfattning både inrikes och utrikes. Statistiken omfattar även transportavstånd, regionala skillnader, transporterade varugrupper och farligt gods. Detta är en sammanfattning av den officiella statistiken *Lastbilstrafik 2019* (Trafikanalys Statistik 2020:14)
Publiceringsdatum: 2020-05-15

Oförändrat antal lastbils-transporter

De svenskregistrerade tunga lastbilarna genomförde totalt knappt 43 miljoner godstransporter under 2019, inom och utom Sverige. Totalt fraktades drygt 449 miljoner ton gods under 2019.

Den officiella statistiken *Lastbilstrafik* omfattar svenskregistrerade lastbilar och framställs på ett sådant sätt att Sverige lever upp till berörd EU-förordning. Statistiken baseras på en urvalsundersökning som ger uppskattade totalnivåer av trafik och transporter.

I statistiken *Lastbilstrafik* fångar vi svenskregistrerade lastbilar med en *maxlastvikt* om minst 3,5 ton. Dessa fordon kallas i denna sammanfattning kort för (*tunga*) lastbilar. Den legala definitionen på *tung* lastbil är dock en totalvikt om minst 3,5 ton. Statistiken *Lastbilstrafik* täcker därmed i sin målpopulation in 89 procent av alla svenskregistrerade tunga lastbilar. Det är de lättaste tunga lastbilarna som inte ingår i *Lastbilstrafik*.

Eftersom statistiken baseras på en urvalsundersökning finns viss osäkerhet i punktskattningarna. Förändringar mellan de två senaste åren kommenteras i denna sammanfattning endast om de är statistiskt signifikanta.

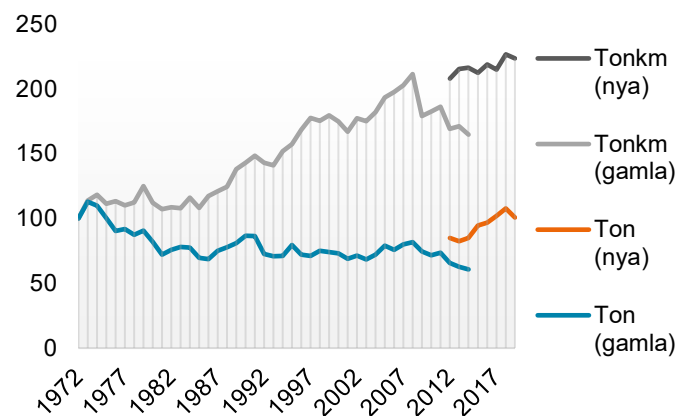
Det totala trafikarbetet¹ för inrikes- och utrikes-trafiken uppgick till drygt 3,1 miljarder kilometer. Transportarbetet² uppgick till knappt 43 miljarder tonkilometer under 2019 (Tabell 1).

Lastbilstrafiken var under 2019 i stort oförändrad jämfört med 2018. Detta såväl avseende antal transporter som lastad godsmängd och transportarbetet, såväl totalt som i inrikes- och utrikestrafiken.

Tabell 1. Svenska tunga lastbilars godstransporter under 2019 och 2018.

Svenska tunga lastbilars godstransporter	2019	2018
Antal transporter, 1 000-tal	42 555	45 447
inrikes	42 152	45 004
utrikes	403	444
Körda kilometer, 1 000-tal km	3 120 574	3 139 869
inrikes	2 944 789	2 957 908
utrikes	175 785	181 961
Godsmängd, 1 000-tal ton	449 329	481 282
inrikes	444 192	475 207
utrikes	5 137	6 076
Transportarbete, miljoner tonkm	42 601	43 474
inrikes	40 108	40 658
utrikes	2 492	2 816

Godsmängden mätt i ton som transporterats på de svenska vägarna har legat på ungefär samma nivå sedan 1980-talets början.³ Inrikes godstransportarbete har däremot ökat under samma period (Figur 1).

Figur 1. Inrikes transporterad godsmängd (i 1 000-tal ton) och godstransportarbete (miljarder tonkilometer). År 1972–2019, index (år 1972=100).

Anm. Gamla/nya avser olika metoder. Vid 2012 sker ett tidsseriebrott med ökade värden på grund av förändrad metod.⁴

¹ Trafikarbetet anger antal kilometer som lastbilarna kört.

² Transportarbetet anges i tonkilometer och mäts som mängden transporterat gods multiplicerat med transporterad sträcka.

³ De större godsmängder som redovisats de senaste åren förklaras dels av ändrad metod vid insamling av uppgifter om

pålastad godsmängd från 2015, dels av den nya beräkningsmetoden från 2012.

⁴ Se vidare *Omräkning av årstabeller 2012–2014 i lastbilsstatistiken* (Trafikanalys Statistik 2015:23).

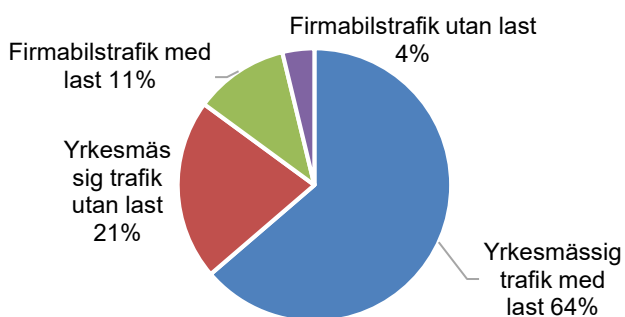
Inrikestransporter dominerar

Inrikestrafiken dominerar helt de svenskregistrerade lastbilarnas verksamhet. Med inrikestrafik menas att transporten både börjar och slutar inom Sveriges gränser. Under 2019 utfördes drygt 99 procent av alla transporter som inrikestrafik.

Yrkesmässig trafik dominerar

Lastbilstrafiken kan delas upp i två kategorier; yrkesmässig trafik och firmabilstrafik. Tillstånd för yrkesmässig trafik är knutet till fordonet och ger ägaren möjlighet att utföra transporter åt andra, mot betalning. Firmabilstrafiken omfattar grossister och återförsäljare som i egen regi distribuerar sina varor till kunderna.

För inrikestransporter med tunga lastbilar dominerar den yrkesmässiga trafiken, med 85 procent av transportererna under 2019 (Figur 2).

Figur 2. Andel transporter i yrkesmässig eller firmabilstrafik samt med respektive utan last, utförda av tunga lastbilar. År 2019.

Transporter inom länet är vanligast

I inrikestrafiken fraktades 2019 majoriteten (74 procent) av allt lastat och lossat gods inom samma län, dvs. den enskilda lastbilstransporten hade start- och målpunkt inom samma län.

Av allt lastat/lossat gods så lastades/lossades 39/38 procent i storstadslänet.⁵ I Västra Götalands län lastades cirka 75 miljoner ton, i Stockholms län 45 och i Skåne län 52 miljoner ton. I storstadslän fraktades omkring 80 procent av den lastade godsmängden inom samma län.

⁵ Storstadslänet står tillsammans för 53 procent av befolkningen.

Gruvindustrin genererar störst godsmängd

Mätt i ton utgjorde varugruppen *malm och andra produkter från utvinning i gruvindustrin* störst andel av allt fraktat gods i inrikestrafiken; 33 procent av totalt 444 miljoner ton. Denna varugrupp består till över 90 procent av *jord, sten och sand*.

Andra stora varugrupper var *produkter från jordbruk, skogsbruk och fiske, styckegods och samlastat gods* samt *livsmedel, drycker och tobak*, med andelar om 12, 8 respektive 8 procent av det fraktade godset.

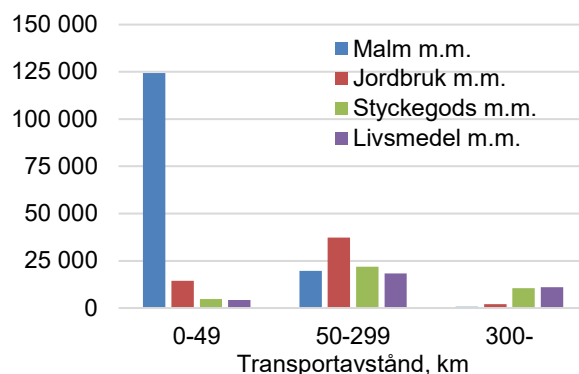
Mätt i transportarbete var varugruppen *styckegods och samlastat gods* störst på de svenska vägarna följt av *livsmedel, drycker och tobak* samt produkter från *jordbruk, skogsbruk och fiske*. De utgjorde 19, 17 respektive 15 procent av transportarbetet.

Oförändrad mängd farligt gods

Under 2019 fraktades drygt 9 miljoner ton farligt gods med tunga lastbilar i inrikestrafiken. Detta är i stort sett lika mycket farligt gods som föregående år. Transporter med farligt gods innebär frakt av gods som gaser, brandfarliga vätskor, oxiderande och frätande ämnen. Sedan 2015 har mängden farligt gods på lastbil minskat med omkring 40 procent.

Korta sträckor dominerar

Över hälften av alla inrikestransporter med last kördes kortare än 50 km. Längre transportsträckor (300 km eller mer) stod för nio procent av alla transporter med last (Figur 4).

Figur 3. Inrikes godstransporter med last med lastbilar avseende transporterad godsmängd efter transportavstånd i de fyra största varugrupperna. 1 000-tals ton år 2019.

Sett till godsmängd var det i huvudsak varugruppen *malm och andra produkter från utvinning* som fraktades kortare sträckor (mindre än 25 km). 55 procent av allt gods som fraktades så korta sträckor var just *malm m.m.* Denna varugrupp består till drygt 90 procent (beräknat på vikt) av *jord, sten och sand* som fraktas till byggprojekt i stor utsträckning dvs. korta transporter. Malmen som fraktas körs också kortare sträckor, ofta till en hamn eller järnvägsterminal för vidare transport.

Livsmedel, drycker och tobak tillsammans med *stycke- och samlastat gods* är det gods som fraktas längst och dominerar transportererna över 300 km.

Vissa transporter tomma

Av de knappt 3 miljarder kilometer som kördes inom Sverige var nära 0,5 miljarder kilometer, drygt 16 procent, utan last. Detta är i nivå med föregående år.

För ett flertal varugrupper utgör andelen körningar utan last cirka en tredjedel mätt i körda km. Störst andel kilometer utan last, i relation till totala körsträckan, hade transporter kopplade till varugrupperna *produkter från jordbruk, skogsbruk och fiske, oidentifierbart gods* samt *malm, andra produkter från utvinning*.

Varugrupperna *post och paket, textil, beklädnadsvaror, läder och lädervaror* hade tillsammans med *utrustning för transport av gods* minst andel körda kilometer utan last, samtliga med cirka tre procent.⁶

Malmö är största färjeläget

Malmö är den vanligaste skeppningsorten för svenskregistrerade lastbilar via färja, vad gäller såväl godsmängd (25 procent) som antalet transporter (22 procent). Tidigare år har Trelleborg varit den vanligaste skeppningsorten vad gäller godsmängd. Visby utgör tredje största skeppningsort både vad gäller antal transporter och godsmängd (5 respektive 6 procent).

Mer information

Du hittar tabellsamlingar med den officiella statistiken, tidigare års tabeller samt beskrivande rapporter här, www.trafa.se/lastbilstrafik. Det finns också möjlighet att göra egna statistikuttag om lastbilstrafik i vår portal: www.trafa.se/vagtrafik/lastbilstrafik/?cw=1

Kontakt:

Maria Melkersson

Telefon: 010-414 42 16

E-post: maria.melkersson@trafa.se

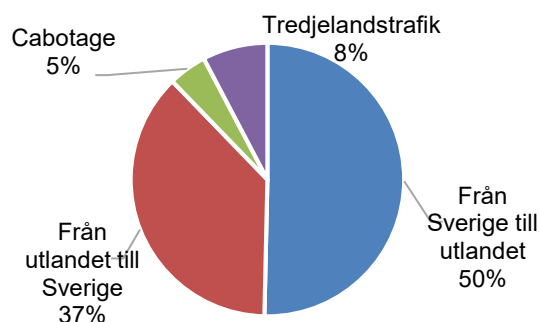
⁶ Beräkningarna av tomtransporter per varugrupp har gjorts genom att koppla ett lossat varuslag till en efterföljande tomkörning, fram till nästa lastningsplats.

Utrikes lastbilstransporter

Utrikes transporter med svenskregistrerade lastbilar är transporter med start och/eller mål i annat land. Utrikes transporter utgör bara en procent av de totala. Dessa transporter ligger på samma nivå 2019 som 2018, oavsett om man mäter antal transporter, godsvikt, körda kilometer eller transportarbete.

Svenska lastbilar utförde drygt 400 000 transporter helt eller delvis utanför Sveriges gränser, under 2019. En genomsnittlig transport till utlandet var knappt 44 mil. Utrikestrafiken delas in i fyra kategorier: trafik från Sverige till utlandet, trafik från utlandet till Sverige, cabotage⁷ och tredjelandstrafik⁸.

Det utrikes transportarbetet uppgick till knappt 2,5 miljarder tonkilometer under 2019. Den största delen av detta - 87 procent - var transporter till och från Sverige medan cabotage stod för fem procent och tredjelandstrafiken för åtta procent (Figur 5).

Figur 4. Transportarbete i utrikestrafiken fördelat på riktning. År 2019.

Svenska lastbilar fraktade drygt 5 miljoner ton gods i utrikestrafiken. Majoriteten av detta (knappt 64 procent) kördes till eller från Norge. Oavsett vilka mått som används så domineras lastbilarnas utrikestrafik av fem länder; Norge, Tyskland, Danmark, Finland och Nederländerna.

⁷ Med cabotage avses här inrikestrafik i ett annat land än Sverige.

⁸ Tredjelandstrafik är trafik mellan två länder varav inget är Sverige.